

Kommunstyrelsen

Motion om kommunal polis

Motion den 16 oktober 2016 av Christina Ståldal och Bosse Ståldal (NL)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår fullmäktige att fatta beslut.

Kommunfullmäktige beslutar att avslå motionen. Kommunfullmäktige noterar samtidigt att kommunen som medborgarnas företrädare ska ställa krav på att polisen säkerställer att det finns tillräckligt med poliser lokalt, regionalt och nationellt, samt att samverka med polisen i det brottsförebyggande arbetet. Motionen är med detta färdigbehandlad.

Sammanfattning

I motionen föreslås att det ska göras en utredning av möjligheterna att inrätta kommunala poliser som ska arbeta med brottsförebyggande arbete. Vidare föreslås att kommunen ska starta ett pilotprojekt med kommunala poliser. Utgångspunkten för den kommunala polisen ska vara ett långsiktigt hållbart brottsförebyggande arbete med utbildning kopplad till detta.

Förslagen i motionen har beretts av stadsledningskontoret och kommunstyrelsens brottsförebyggande råd. Stadsledningskontoret och rådet menar att kommunen redan har ett långsiktigt brottsförebyggande arbete. Det har förankring i allt från fokusområden som brottsförebyggande rådet antagit, polisens medborgarlöften till arbetsgrupper som arbetar konkret med brottsförebyggande arbete. Arbetet är kunskapsbaserat och utbildningar genomförs. Att nu genomföra en organisatorisk förändring av ansvaret för det brottsförebyggande arbetet skulle leda till att kraften i det arbetet skulle minska. Det är viktigt att hålla i den ansvarsfördelning som finns mellan stat och kommun vad gäller brottsbekämpning och brottsförebyggande. Såväl det brottsförebyggande rådet som stadsledningskontoret menar att den föreslagna utredningen och pilotprojektet inte bör genomföras.

Förslagen i motionen

Christina Ståldal och Bosse Ståldal (NL) föreslår att kommunen

- utreder behoven av ett långsiktigt hållbart brottsförebyggande arbete, vilka resurser som kommer att behövas för detta i framtiden och hur en kommunal polis skulle kunna organiseras utifrån behoven.
- utifrån behoven begära tillstånd att starta ett pilotprojekt under ca 10 år med en kommunal brottsförebyggande polis som av kommunen avdelas att arbeta i Nackas kommundelar
- tar fram en utbildning i brottsförebyggande arbete för poliser och lokala samverkansparter, gärna i samverkan med en erfaren och lokal utbildningsanordnare och erfarna närpoliser.

Utredning och bedömning

Stadsledningskontoret håller med om att det finns en oro för att det som var avsikten med polisens nya organisation inte har uppnåtts och det gäller inte minst det lokala polisarbetet i kommunerna. Den beslutade bemanningen i lokalpolisområdet som Nacka hör till, är lägre än vad som fanns i den gamla organisationen och den verkliga bemanningen är lägre än det planerade. Detta faktum har varit den frågan som diskuterats och analyserats mest i brottsförebyggande rådet under det gångna året. Kommunpolisen som är ledamot i Brå har rapporterat om bemanningsläget och vilka konsekvenser det haft för polisens arbete. Chefen för lokalpolisområdet har varit med på rådet.

Kommunen och polisen samverkar i det brottsförebyggande arbetet. Det finns sex arbetsgrupper som driver och stimulerar ett konkret brottsförebyggande arbete. Under inledningen av 2016 var kraften i detta arbete försvagad till följd av den pågående organisationsförändringen inom polisen. När nu organisationen börjar sätta sig har arbetet inom arbetsgrupperna fungerat bättre. Brottsförebyggande rådet har antagit fokusområden med indikatorer och målvärden för det brottsförebyggande arbetet. Detta har gjorts för få en tydligare styrning och uppföljning. Polisen har tagit fram medborgarlöften inom samma områden. Medborgarlöftena, fokusområdena och arbetet i arbetsgrupper bygger på vad som framgår av statistik, trygghetsundersökningar och lokala problembilder. Med denna bakgrund menar stadsledningskontoret att brottsförebyggande arbete som både är inriktat på saker som händer här och nu och mer långsiktigt.

I motionen föreslås att det ska utredas och genomföras ett försök med kommunal polis som ska arbeta med lokalt brottsförebyggande arbete. Denna fråga innehåller flera olika dimensioner. En är vilket ansvar och befogenheter som en kommunal polis skulle ha givet den lagstiftning som idag finns vad gäller vem som får utföra polisiära insatser. Idag är det enbart polisen som får det. Om det nu vore så att man skulle få till någon form av lokalt undantag från detta så skulle ansvarsgränserna mellan den statliga och kommunala polisen troligen vara otydliga. En annan faktor är att ta i beaktande att dagens problem inom polisen beror på att det saknas poliser och att utbildningen inte motsvarar de behov som finns. Att kommunen skulle vara mer framgångsrik än staten att rekrytera poliser är inte givet. Frågan om finansiering av en kommunpolis är en annan fråga att hantera. Såvida det

inte sker någon skatteväxling mellan stat och kommun så innebär ett inrättande av kommunal polis ökade kostnader för kommunen. Man måste även ställa sig frågande till en ändrad organisation som leder till en mer trygg och säker kommun. Forskning visar på att framgångsrikt brottsförebyggande arbete utgår ifrån lokala problembilder och involverar lokala företrädare. Självklart har polisen en viktig roll i detta arbete, liksom kommunen utifrån sitt ansvar.

Att nu göra ytterligare en organisatorisk förändring skulle knappast bidra till det brottsförebyggande arbetet. Istället skulle kraft gå bort på att hantera själva omorganisation. Nu är det viktigare att hålla i den ansvarsfördelning som finns mellan stat och kommun vad gäller brottsförebyggande, och att polisen har ansvaret för brottsbekämpningen och ensamrätten att bekämpa brott med våld. Kommunens roll är att som medborgarna företrädare ställa krav på polisen säkerställer att det finns tillräckligt med poliser lokalt, regionalt och nationellt, samt att samverka med polisen i det brottsförebyggande arbetet.

Det pågår idag ett brottsförebyggande arbete med långsiktigt fokus och lokal förankring. Arbetet har efter en viss nedgång nu tagit förnyad fart och fått bättre struktur och styrning. Det är nu viktigt att hålla i och driva detta arbete samt följa upp effekterna. Att genomföra den utredning och det pilotprojekt som motionärerna föreslår ryms inte inom beslutad budget.

Ett förslag i motionen är att genomföra en utbildning i brottsförebyggande arbete för poliser och lokala samverkanspartner. Stadsledningskontoret vill framhålla att det brottsförebyggande arbetet i grunden är kunskapsbaserat där man inhämtar erfarenheter från andra i arbetet. Brottsförebyggande rådet har anordnat utbildningar i brottsförebyggande arbete som innehåller både rena kunskapsdelar och att man får ta del av andras erfarenheter. De senaste två åren har utbildningarna haft fokus på våldsbejakande extremism. Under 2017 kommer rådet att anordna nya utbildningsinsatser. I uppföljningen av fokusområden kommer rådet att ha fokus på vilka resultat som nås och vilka metoder som är framgångsrika.

Stadsledningskontorets sammantagna bedömning är att det inte är aktuellt att genomföra en omorganisation vad det gäller det brottsförebyggande arbetet och därmed inte lägga resurser på en utredning eller ett pilotprojekt. Stadsledningskontoret föreslår att motionen avslås.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Det beskrivna brottsförebyggande arbete som drivs idag samt utbildningsinsatserna ryms inom beslutad budget. En utredning och ett pilotprojekt gör inte det. Ska en utredning och ett pilotprojekt genomföras måste resurser avsättas i mål- och budget.

Konsekvenser för barn

Tre av de fastställda fokusområdena har idag fokus på ungdomar – ungdomar och narkotika, ungdomar i riskzon och brottsutsatta. Huruvida ett försök med kommunala poliser skulle bidra till ett än bättre brottsförebyggande arbete för barn och unga är osäkert.

Beredning i kommunstyrelsens brottsförebyggande råd

Motionen har som ett led i beredningen behandlats av kommunstyrelsens brottsförebyggande råd. Rådet har föreslagit det förslag till beslut som stadsledningskontoret nu föreslår kommunstyrelsen:

”Kommunfullmäktige beslutar att avslå motionen. Kommunfullmäktige noterar samtidigt att kommunen som medborgarnas företrädare ska ställa krav på att polisen säkerställer att det finns tillräckligt med poliser lokalt, regionalt och nationellt, samt att samverka med polisen i det brottsförebyggande arbetet. Motionen är med detta färdigbehandlad.”

Bilaga

Motion om kommunal polis

Mats Bohman
Stadsledningskontoret